

Savonlinnan kaupunki
Tekninen toimiala/hallintopalvelut
Olavinkatu 27
57130 SAVONLINNA

KERIMÄEN KIRKKORANNAN ASEMAKAAVALUONNOS

Pro Puruvesi ry on antanut Kerimäen Kirkkorannan kaavakäsittelyn aikana Kerimäen kunnanhallitukselle mielipiteen 28.1.2012 sekä lausunnot 31.3.2012 ja 9.8.2012. Lisäksi Pro Puruvesi viesti keskeisille päättäjille Etelä-Savon ELY-keskuksen kanssa käymiensä viime vaiheen keskustelujen tulokset ennen kaavan menoa Kerimäen kunnanvaltuuston päätettäväksi 22.10.2012.

Savonlinnan kaupungin käsittelyyn tulleeseen Kirkkorannan kaavaan on jo esitetty muutoksia ja niitä on uuteen luonnokseen viety. Kuitenkaan Jouhenlahteen liittyviä Pro Puruvesi ry:n jo aiemmin esittämiä muutoksia ei ole tehty. Kaavaluonnoksessa on Jouhenlahden osalta myös virheitä.

Pro Puruvesi ry:n hallitus esittää pyydettyinä lausuntonaan seuraavaa:

Kaava-alueen rajaus

Pro Puruvesi ry on esittänyt aiemmissa lausunnoissaan Jouhenlahden jättämistä kaavan ulkopuolelle pl. venesataman alue. Jo vuoden 2013 aikana on tullut lisäperusteita vesienhoitotoimenpiteille Jouhenlahdella ja sen länsirannalla. Suunnitelmat tarkentuvat edelleen ja toimenpiteet lähtevät toivottavasti käyntiin lähivuosina. Jouhenlahden jättäminen kaava-alueen ulkopuolelle on aiempaakin perustellumpaa, jotta tapauskohtaisesti eri tahojen kanssa voidaan päättää tarvittavista toimenpiteistä ilman kaavan tuomia muodollisia rajoitteita ja tulkintatarpeita.

Uusia näkökohtia

Jouhenjoen valuma-alueelle ja Jouhenlahdelle valmistui 31.5.2013 vesiensuojelun yleissuunnitelma. Kerimäen kunta ja Etelä-Savon ELY-keskus johtivat ja rahoittivat hankkeen. Sen toteutti Finnish Consulting Group Oy. Suunnitelmassa esitettiin toimenpiteitä Jouhenlahdelle ja hyvin merkittävää kosteikkaa Jouhenjoen suualueelle Jouhenlahden länsirannalle.

Jouhenlahden veden laatu on syksyn 2013 aikana edelleen heikentynyt. Pro Puruvesi ry:n näkösyvyysmittauksissa uloimman sivulaiturin päässä näkösyvyys on ollut koko kahden vuoden mittausjaksolla huono, mutta sentään kahden metrin luokkaa. Syksyn 2013 aikana näkösyvyys tippui alle metriin ja oli kaikista 37:stä Puruveden mittauspisteestä surkein. Jouhenlahden tilan ja Pro Puruveden ottaman vesinäytteen tulosten perusteella Etelä-Savon ELY-keskuksen asiantuntija pitää mahdollisena syynä tilanteen edelleen huononemiseen Jouhenlahdessa tapahtuvaa biologista hajotustoimintaa. On selvää, että Jouhenlahden erittäin huonolaatuinen vesi ravinteineen kulkeutuu myös Jouhenlahtea kauemmaksi virtausten ja tuulen mukana. Vaikutukset em. mittauspisteestä parin kilometrin päästä alkavalle Natura 2000-alueelle ovat myös hyvin mahdollisia.

MTK:n ympäristöjohtaja oli Pro Puruveden kutsumana tutustumassa Puruveden tilanteeseen toukokuun lopulla 2013. Yhtenä kohteena oli Jouhenlahti. Kuultuaan viime vuosikymmenten aikana tapahtuneista muutoksista ja nähtyään luontotornista Jouhenlahden nykytilanteen, hän oli täysin vakuuttunut Jouhenlahdella tarvittavista merkittävistä vesienhoidon toimenpiteistä.

Valtakunnallisen vesienkunnostusverkoston seminaarin osallistajat tutustuivat kesällä 2013 Vesijärvellä toteutettuihin vesiensuojeluratkaisuihin. Yhtenä kohteena oli rannan kunnostus, johon liittyi merkittävästi vesikasvillisuuden poistoa. Tämä oli toteutettu monimuotoisuuden lisäämiseksi ja mm. viitasammakon ja direktiivikorentojen sekä linnuston elinympäristön parantamiseksi. Osallistujia oli mm. Suomen ympäristökeskuksesta ja kaikista Suomen ELY-keskuksista. Myös Pro Puruvesi oli edustettuna. Kukaan ei kritisoinut menettelyä. Myös Jouhenlahdella voidaan toteuttaa merkittävää vesikasvillisuuden poistoa ja muita vesienhoidon toimenpiteitä vaarantamatta muita ympäristöarvoja. Jouhenlahden länsirannalle suunniteltu kosteikko lisää monimuotoisuutta.

Esitys:

Edellä mainituin ja Pro Puruveden jo aiemmin esittämin perustein Jouhenlahti pl. venesataman alue jätetään kaava-alueen ulkopuolelle. Lisäksi tulee varmistaa, ettei kaava rajoita Jouhenjoen suualueelle ja Jouhenjoen länsirannalle tarvittavien vesiensuojelurakenteiden tekoa ja käyttöä.

Mikäli vesiensuojelunäkökohdista huolimatta Jouhenlahti jää kaava-alueeseen, tulee korjata ainakin seuraavat Jouhenlahtea koskevat virheet:

Kerimäen kunnanvaltuusto hyväksyi 22.10.2012 muutoksen kaavan kohtaan 5.2.3. Sen mukaan ”alueella on sallittua suorittaa alueen lajiston säilymisen ja vesistönsuojelun kannalta tarpeellisia toimenpiteitä”. Kunnanhallituksen esitykseen lisättiin vasta valtuustokäsittelyssä sanat ”**ja vesistönsuojelun**”. Tämän muutoksen vaikutusta ei ole kuitenkaan viety kaavan muihin kohtiin. Siten mm. liitteessä 3 on edelleen merkintä lähes koko ruovikon säilyttämisestä, vaikkei se vastaa enää kohdan 5.2.3 muutosta. Myös asemakaavaselostuksen kuvissa 14 ja 15 on ruovikot merkitty säilytettäväksi. Nämä virheet tulee korjata.

Kaavaselostuksen kohdassa 5.3.4 ”Vaikutukset vesistöön ja vesitalouteen” viimeisenä lauseena todetaan: ”Kaavalla ei ole vaikutusta Puruveden vedenlaatuun”. Kuten Pro Puruvesi ry on mielipiteessään 28.1.2012 ja sen jälkeen lausunnoissaan tuonut voimakkaasti ja johdonmukaisesti esille, Jouhenlahden tila on viime vuosikymmenten aikana muuttunut karusta hiekka- ja kivikkorantaisesta sekä lähes heinättömästä Kerimäen näyteikkunasta valtavaksi heinikoksi ja luhdaksi. Pohjalietettä on kymmeniä senttejä. Mikäli kaavalla rajoitetaan Jouhenlahdella tarvittavia vesiensuojelutöitä, kuten kaavaluonnoksen mukaan positiivisesta kohdan 5.2.3 muutoksesta huolimatta tapahtuu, kaavalla on varmasti kielteisiä vaikutuksia Jouhenlahden ja sitä kautta laajemminkin Puruveden puhtauteen tulevina vuosina ja vuosikymmeninä. Ko. kohta tulee muuttaa todellisuutta vastaavaksi.

Tiedoksi: Kerimäen aluejohtokunta

Reijo Jantunen
Pro Puruvesi ry, puheenjohtaja
reijo.jantunen@gmail.com
050-5937787
Laulajanraitti 74, 58200 KERIMÄKI